

TENTAMEN

Kurs Externredovisning 1

Delkurs

Kurskod FÖ151G

Högskolepoäng för tentamen 2,5hp

Datum 2024-01-12

Skrivtid 14:15- 18:30

Ansvarig lärare Erna Delic

Berörda lärare Christian Jansson

Hjälpmedel/bilagor Miniräknare (lånas), lexikon för de som ej har svenska som modersmål (obs inga noteringar lexikonet, understrykningar är dock tillåtet).

Övrigt

Anvisningar

- ☐ Ta nytt blad för varje lärare
- ☐ Ta nytt blad för varje ny fråga
- ☒ Skriv endast på en sida av papperet.
- ☒ Skriv namn och personnummer på samtliga inlämnade blad.
- ☒ Numrera lösbladen löpande.
- ☒ Använd inte röd penna.
- ☒ Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta.

Betygsgränser

För att erhålla godkänt betyg på tentamen krävs att varje lärandemål bedöms som Godkänt (vid samma tentamenstillfälle). För att erhålla betyget Väl godkänt på tentamen krävs därutöver att minst hälften av lärandemålen bedöms som Väl godkända.

För att bli godkänd på ett lärandemål krävs att du förklarat, beskrivit och/eller beräknat det som efterfrågas utan större fel och brister.

För att bli väl godkänd på ett lärandemål krävs att du på ett tydligt, korrekt och utförligt sätt har förklarat, beskrivit och/eller beräknat det som efterfrågas samt exemplifierat resonemang på ett relevant sätt.

Skrivningsresultat bör offentliggöras inom 18 arbetsdagar

Lycka till! Antal sidor totalt 11

Lärandemål:

- på grundläggande nivå analysera ett företags finansiella prestation och hållbarhetsarbete med utgångspunkt i årsredovisningen,
- utifrån en finansiell analys göra en bedömning av företagets finansiella prestation.

Getinge är ett svenskt medicintekniskt företag som är en global leverantör av produkter och tjänster för kirurgi, intensivvård, vård av äldre med ett stort fokus på hjärt- och kärlsjukdomar samt forskning och utveckling av produkter.

Fråga 1

1a) Räkna ut nedanstående nyckeltal med hjälp av Getinges resultat- och balansräkning för 2022 nedan. Avrunda till en decimal. Använd vid behov skattesatsen 20,6%. Visa samtliga uträkningar. Formelsamling återfinns på sista sidan.

- a) Rörelsemarginal för åren 2022 och 2021
- b) Räntabilitet på eget kapital för året 2022
- c) Balanslikviditet för åren 2022 och 2021
- d) Soliditet för åren 2022 och 2021
- e) Kapitalomsättningshastighet för året 2022

1b) Beskriva vad nyckeltal du använt visar dig om Getinges finansiella prestation och göra en bedömning av hur väl du anser att Getinge har presterat finansiellt.

Resultaträkning för koncernen

Mkr	Not	2022	2021
Nettoomsättning	2, 3	28 292	27 049
Kostnad för sålda varor	4	-14 882	-13 469
Bruttoresultat		13 410	13 580
Försäljningskostnader	4	-4 870	-4 590
Administrationskostnader	4	-3 516	-3 337
Forsknings- och utvecklingskostnader	4, 12	-1 185	-851
Förvärvskostnader	4	-22	-35
Omstruktureringskostnader	4	-206	-61
Övriga rörelseintäkter	4	642	720
Övriga rörelsekostnader	4	-627	-1 056
Rörelseresultat (EBIT)	3, 4, 5, 6	3 626	4 371
Ränteintäkter och övriga liknande intäkter	6, 7	141	10
Räntekostnader och övriga liknande kostnader	6, 7	-295	-193
Resultat efter finansiella poster		3 472	4 188
Skatt	8	-956	-1 187
Årets resultat		2 516	3 000

Balansräkning för koncernen

Mkr	Not	2022	2021
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	3, 12	27 010	24 148
Materiella anläggningstillgångar	3, 12	3 532	3 060
Nyttjanderättstillgångar	20	1 336	1 060
Finansiella instrument, långfristiga	28	–	–
Finansiella fordringar, långfristiga	28	50	52
Uppskjuten skattefordran	8	998	1 166
Summa anläggningstillgångar		32 926	29 486
Omsättningstillgångar			
Varulager	13	6 232	4 767
Kundfordringar	14, 28	5 275	4 695
Avtalstillgångar	15	679	448
Aktuella skattefordringar		52	66
Finansiella instrument, kortfristiga	28	71	2
Övriga fordringar	28	697	732
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	423	283
Likvida medel	19, 28, 32	5 676	4 076
Summa omsättningstillgångar		19 106	15 069
SUMMA TILLGÅNGAR		52 032	44 555

Mkr	Not	2022	2021
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital	17	136	136
Övrigt tillskjutet kapital		6 789	6 789
Andra reserver		4 317	1 245
Balanserade vinstmedel		18 796	16 579
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		30 038	24 750
Innehav utan bestämmande inflytande		415	427
Summa eget kapital		30 453	25 176
Långfristiga skulder			
Räntebärande långfristiga skulder	19, 28	4 100	2 795
Finansiella instrument, långfristiga	28	–	1
Övriga långfristiga skulder	28	132	124
Avsättningar för pensioner, räntebärande	19, 24	2 454	3 378
Avsättningar för pensioner, icke räntebärande	24	144	175
Leasingskulder, långfristiga	19, 20, 28	931	700
Uppskjuten skatteskuld	8	1 150	897
Omstruktureringsreserver, långfristiga	21	19	17
Övriga avsättningar, långfristiga	22	655	681
Summa långfristiga skulder		9 585	8 769
Kortfristiga skulder			
Omstruktureringsreserver, kortfristiga	21	210	85
Övriga avsättningar, kortfristiga	22	2 932	2 331
Räntebärande kortfristiga skulder	19, 28	410	475
Leasingskulder, kortfristiga	19, 20, 28	383	336
Leverantörsskulder	28	2 252	1 921
Avtalsskulder	23	2 336	1 633
Aktuella skatteskulder		442	533
Finansiella instrument, kortfristiga	28	137	27
Övriga skulder	28	380	476
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	2 511	2 794
Summa kortfristiga skulder		11 993	10 610
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		52 032	44 555

2. Ett hållbarhetsarbete som Getinge har identifierat som viktigt att arbetat med är cirkularitet: avfall och återvinning. Nedan kommer några utdrag ur Getinges hållbarhetsrapportering som beskriver hur företaget jobbar med cirkularitet. Beskriv utifrån Frostenssons innehållsaspekter och GRI:s principer för kvalitativt innehåll vad utdraget:

- a) innehåller för efterfrågade aspekter och principer samt
- b) saknar för efterfrågade aspekter och principer

Var noggrann med att både definiera och exemplifiera efterfrågade aspekter och principer (dvs. utifrån Frostenssons innehållsaspekter och GRI:s principer för kvalitativt innehåll).

CIRKULARITET: AVFALL OCH ÅTERVINNING

Enligt Världshälsoorganisationen (WHO) genererar höginkomst-sjukhus cirka 0,5 kg avfall per säng och dag, och i höginkomstländer är huvuddelen av avfallet (exklusive matavfall) plastrelaterat.*

Getinge genererar sjukhusavfall eftersom vissa av de produkter som tillhandahålls är engångsprodukter, varav vissa efter användning är klassificerade som farligt avfall. Getinge producerar också avfall i form av förpackningar som är nödvändiga för att transportera produkter och upprätthålla nödvändig sterilitet före användning. Avfall genereras också vid tillverkning av produkterna.

Getinges åtagande

Getinge har åtagit sig att minska mängden avfall som genereras i produktions- och produktanvändningsfasen.

Miljömål	Framsteg 2022	Mål 2023	Mål 2025
Avfall från produktionen			
Återvinning av avfall	47 %	>80 %	>95 %
Återvinning av avfall (inkl. energiåtervinning)	93 %	>95 %	>95 %

Målet är att majoriteten (>95 %) avfall från produktionen ska återvinnas fram till 2025.

Ledningsstrategi

Ansvarsfull användning av resurser och avfallshantering är i fokus inom hela verksamheten. Getinge är certifierade (ISO 14 001) för alla produktionsanläggningar, följer lokala bestämmelser och har satt upp mål för att öka återvinningen av sitt avfall. Avfallshanteringen följer principerna i miljö- och hållbarhetspolicyerna samt lokala miljöledningssystem. Produktionens avfallsvolymer och återvinningssätt lagras kvartalsvis i ett centralt datahanteringssystem för alla produktionsanläggningar. Status och framsteg för återvinningen av farligt och icke-farligt avfall ingår i kvartalsvisa revisioner på anläggningsnivå, inom olika affärsområden och aggregeras på koncernnivå via Getinges koncernledning.

* <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/health-care-waste>

Framsteg 2022

Totalt avfall	2022	2021	2020
Avfall till återvinning (ton)	1 296	1 437	2 957
Avfall, ej återvunnet (ton)	189	123	347
Avfall, energiåtervinning (ton)	1 239	1 209	67
Totalt genererat avfall (ton)	2 725	2 769	3 372

Icke-farligt avfall	2022	2021	2020
Icke-farligt avfall, återvunnet (ton)	1 253	1 375	2 795
Icke-farligt avfall, ej återvunnet (ton)	151	65	245
Icke-farligt avfall, energiåtervinning (ton)	1 121	1 085	67
Totalt icke-farligt avfall (ton)	2 525	2 525	3 107

Farligt avfall	2022	2021	2020
Farligt avfall, återvunnet (ton)	43	62	162
Farligt avfall, ej återvunnet (ton)	38	58	102
Farligt avfall, energiåtervinning (ton)	119	124	–
Totalt farligt avfall (ton)	200	244	264

Viktiga lärdomar under 2022

Förpackningar fortsätter att vara en utmaning samtidigt som den är viktig för att bevara steriliteten hos produkterna. För att säkerställa denna sterilitet följer Getinge strikta regler. Detta gör det svårt att ändra förpackningstyp och förpackningsmängd eftersom huvudfokus ligger på att garantera patientsäkerheten. Den medicintekniska sektorn är starkt reglerad och att utveckla alternativ till engångsmaterial (plast) är en utmaning för hela branschen. Företaget är öppet för potentiella partnerskap med leverantörer och andra branschaktörer för att förstå förnybara material och för att utveckla lösningar för att hantera plast och annat avfall vid återvinning.

Bedömning av påverkan och hantering av risker

Hälso- och sjukvårdsavfall innehåller potentiellt skadliga mikroorganismer som kan infektera patienter, hälso- och sjukvårdspersonal och allmänheten. Andra potentiella risker kan vara läkemedelsresistenta mikroorganismer som kan spridas från vårdinrättningar. Kassering av obehandlat hälso- och sjukvårdsavfall på deponier kan leda till förorening av dricksvatten, grundvatten och mark om deponierna inte är korrekt konstruerade. Behandling av hälso- och sjukvårdsavfall med kemiska desinfektionsmedel kan leda till utsläpp av kemiska ämnen om dessa ämnen inte tas om hand, lagras och kasseras på ett miljövänligt sätt. Korrekt avfallshantering kan bidra till att minska miljöpåverkan, eftersom återvinning och minskning av avfall kan bevara resurser, minska utsläppen av växthusgaser och minimera behovet av deponeringsutrymme. Korrekt avfallshantering kan även bidra till att skydda människors hälsa genom att minimera exponeringen för farligt avfall och förhindra spridning av sjukdomar som orsakas av felaktig avfallshantering. Om avfallet inte hanteras på rätt sätt kan det leda till miljöförstöring, t.ex. förorening av luft, mark och vatten. Detta kan få negativa konsekvenser för djurlivet och ekosystemen samt för människors hälsa. De negativa konsekvenserna ur ett ekonomiskt perspektiv är att kostnaderna kan öka, t.ex. genom ökad kostnad för sanering och återställande. Felaktig avfallshantering kan potentiellt kränka de mänskliga rättigheterna, särskilt för marginaliserade samhällen, då låginkomstsamhällen ofta drabbas oproportionerligt hårt av miljöföroreningar.

Getinge är involverad i avfallshanteringen från den egna verksamheten, men påverkar också avfallsmängderna hos kunderna (nedströms) genom förpackning och försäljning av engångsartiklar som huvudsakligen är tillverkade av plast.

Riskreducerandeåtgärder

Produktsäkerhet och klinisk prestanda får aldrig äventyras. Detta innebär att byte av material i produkterna eller förpackningen inte är ett alternativ om inte samma säkerhetsnivå och sterilitet kan upprätthållas.

Formelsamling Räken-skapsanalys

Lönsamhet (omsättningsbaserad)

Bruttomarginal= Bruttovinst/ Nettoomsättning

Rörelsemarginal= Rörelseresultat/ Nettoomsättning

Lönsamhet (kapitalbaserade)

Räntabilitet på totalt kapital= (Rörelseresultat+ Finansiella intäkter) /Genomsnittligt totalt kapital

Räntabilitet på sysselsatt kapital= (Rörelseresultat+ Finansiella intäkter) /Genomsnittligt sysselsatt kapital

Räntabilitet på eget kapital = (Resultat efter finansiella poster- Skatt) /Genomsnittligt eget kapital (EK)

Skattesats 20,6%

Effektivitet

Kapitalets omsättningshastighet= Nettoomsättning/ Genomsnittligt totalt kapital

Kapitalstyrka

Soliditet= Eget kapital/ Totalt Kapital

Räntetäckningsgrad= (Rörelseresultat+ Finansiella intäkter)/ Finansiella kostnader

Likviditet

Kassalikviditet= (Omsättningstillgångar- Varulager)/ kortfristiga skulder

Balanslikviditet= Omsättningstillgångar/ kortfristiga skulder